

Istekao rok „Tara Resources AG“ da pribavi tehničku dokumentaciju i odobrenja za ponovno otvaranje rudnika Brskovo u Mojkovcu. Prema ugovoru koji je potpisan 2010. godine, odnosno aneksu iz jula 2021. godine, **ukoliko do 23. jula 2023.** godine kompanija ne ispuni obaveze Vlada može da raskine ugovor sa švajcarskom kompanijom ili da potpiše sedmi aneks ugovora i odredi dodatni rok.

Klauzule

Iz Građanske inicijative „Zdravi Mojkovac“ pozvali su Vladu da javnost zvanično informiše da je istekao ugovor koji je zaključila sa kompanijom „Tara Resources AG“.

Ugovor o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju sulfidne polimetalne rude (Pb, Zn, Cu, FeS₂ i ostalih pratećih sulfida metala) na istražno-eksploatacionom prostoru bivšeg rudnika Brskovo je zaključen 2010. godine. U međuvremenu je potpisano šest aneksa. Posljednji u junu 2021. godine prema kojem se kompanija obavezala da do 25. jula 2023. godine izradi rudarsko-tehničku dokumentaciju i pribavi odobrenja, dozvole i saglasnosti za eksploataciju i izvođenje radova. S obzirom na činjenicu da to nije urađeno Vlada ne treba da donosi odluku o raskidu ugovora već da samo konstatuje njegov prestanak. Utemeljenje za to ima u raskidnim klauzulama aneksa 2, 4 i 6. Koncesionar 13 godina nije uspio da stvori uslove za početak eksploatacije a za to vrijeme država je bila spriječena da se bavi sanacijom i rekultivacijom prostora bivšeg rudnika Brskovo čime su nastupile negativne posljedice po životnu sredinu - kažu u Građanskoj inicijativi.

Iz Ministarstva kapitalnih investicija kojim rukovodi Ervin Ibrahimović nijesu Pobjedi odgovorili na pitanje da li je „Tara Resources“ u međuvremenu ispunila ugovorne obaveze i što će država preduzeti ukoliko nije.

Podsjećaju da je koncesionar planirao rudnik sa dva površinska kopa, a otvaranje površinskih kopova zabranjeno je u Evropskoj uniji.

Projekat bi, ukoliko bi se realizovao, trajno, potpuno i nepovratno uništio 7.000.000 m² prirodnih ljepota u kojima se nalazi 17 habitata sa NATURA 2000 liste, preko 100 zaštićenih vrsta... na udaljenosti od 1,8 km od NP Biogradska gora, u slivnom području Unesko zaštićene Tare, koja gravitira ka NP Durmitor i izložio stanovnike Mojkovca i okoline direktnom uticaju kancerogenih materija (organskih jedinjenja, cijanida i teških metala), stavljajući u diskriminisani položaj ovaj grad u odnosu na ostale gradove - kažu u GI. Projekat, naglašavaju, prate brojni propusti na koje su ukazali tokom javne rasprave (okončana 3. jula) o Nacrtu detaljnog prostornog plana za koncesiono područje (DPP) i Strateške procjene uticaja na životnu sredinu (SPU). Nacrt DPP-a kritikovali su i oni koji su

ga pripremali.

Rukovoditeljka tima za izradu DPP-a dr Sonja Radović-Jelovac uputila je Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma dopis 7. juna kojim predlaže suspendovanje planerskih aktivnosti do donošenja strateških odluka vezanih za koncesiono područje na državnom nivou. Skrenuli smo pažnju na ogromne konflikte u prostoru koji primarno nastaju preklapanjem koncesionog područja u odnosu na zonu zaštite NP Biogradska gora, nepostojanje mišljenja Uneska u vezi sa uticajem rudarsko-tehnoloških aktivnosti na rijeku Taru. Savjet za reviziju DPP skrenuo je pažnju na protivrječan tretman prostora Brskovo kroz plansku dokumentaciju te ukazao kako nije prihvatljivo planom nižega reda mijenjati opredjeljenja „ustava o prostoru“

Prostornog plana Crne Gore. Drugi bitan dokument, Strateška procjena uticaja na životnu sredinu, koji treba da ukaže na probleme koje životnoj sredini i zdravlju ljudi mogu pričiniti rudarske aktivnosti, u potpunosti je neusaglašena i sa zakonodavstvom Crne Gore i osnovnim standardima i principima zaštite zdravlja ljudi i životne sredine. Umjesto multidisciplinarnog tima SPU su radili dva arhitekta i dva biologa. Nije bilo geologa, hidrologa, niti je traženo mišljenje Ministarstva zdravlja, na primjer - navode iz GI „Zdravi Mojkovac“.

Studija

Za izradu DPP i SPU poslužila je Studija izvodljivosti eksploatacije olova, cinka i pratećih korisnih komponenti u ležištima rudnog polja Brskovo, koju je dostavio koncesionar. Studiju, čiji je naručilac koncesionar, je izradio Institut za rudarstvo i metalurgiju u Boru. Od pet dokumenata sa kojima je usaglašena četiri su nevažeća u Crnoj Gori! Na Studiju nijedna državna institucija nije dala pozitivno mišljenje! Dakle, koncesionar nije postupio po propisima, već je dostavljanjem nepotpunih i kontradiktornih podataka, ne pominjući tehnološke postupke, postojanje opasnog otpada, doveo u zabludu obrađivača i državne organe.

Tehnologija koju je planirao da koristi nije usaglašena sa zakonima i propisima.

Koncesionar je namjerno izbjegao pominjanje prisustva žive u rudnom tijelu, jer je Zakonom o industrijskim emisijama zabranjena upotreba žive i živinih jedinjenja i smješa u postrojenjima odnosno, odgovarajućim proizvodnim procesima. Dakle, direktno se dovodi u pitanje postupak flotacije. Dalje, Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina za period 2019-2028. godina kao ni prateća Strateška procjena uticaja na životnu sredinu ne predviđaju eksploataciju rude na području Brskova. Zato, da bi počela eksploatacije potrebno je donijeti novi državni plan sa pratećom dokumentacijom, što bi tek tada bio osnov za pokretanje postupka donošenja DPP za prostor bivšeg rudnika Brskovo - navode iz

Građanske inicijative „Zdravi Mojkovac“.

Ističu da država neće trpjeti finansijsku štetu zbog prestanka ugovora a treba da zadrži i bankarsku garanciju od 500.000 eura.

Naprotiv, ozvaničenjem prestanka važenja ugovora i odlaskom koncesionara stvaraju se uslovi da se pristupi strateškom planiranju korišćenja tog prostora u skladu sa interesima građana Mojkovca i Crne Gore – poručili su predstavnici građana.

Stari [rudnik Brskovo](#) radio je od 1966.godine do 1991.godine, eksploatisao je cink i olovo. Planirano je da novi (površina koncesionog prostora iznosi 4,6 km) ima dva površinska kopa, postrojenje za preradu i objekat za upravljanje otpadom. Proizvodio bi oko 45.000 tona cinka, 13.000 tona olova, 3.000 tona bakra, i oko milion unci srebra. Predviđeno je da rudnik traje 13 i više godina, a da proizvodnja počne dvije godine nakon početka izgradnje, koja je planirana za 2023/2024. godinu.

Prema projektu, godišnje će koncesionar od izvoza prihodovati oko 100 miliona eura, a za koncesione naknade i poreze izdvajaće 10 miliona eura, od kojih bi [Opština Mojkovac](#) dobijala skoro tri miliona. Tokom izgradnje zapošljavaće oko 700 radnika. U februaru je saopšteno da je do sada u rudnik uloženo 25 miliona eura, a ukupna investicija iznosi 150 miliona.

Izvor: bankar